

LUTHER – SÄÄTIÖN ONGELMAT

Väinö Hotti

MARTTI LUTHER
10.11.1483 – 18.2.1546

SINUN SANASI ON TOTUUS

1. Nimiongelma

”Minä pyydän, että ihmiset olisivat minun nimeni suhteen vaiti eivätkä nimittäisi itseään luterilaisiksi, vaan kristityiksi. Mikä on Luther? Ei tämä oppi minusta ole, eikä minua ole ristiinnaulittu kenenkään edestä. Paavali ei voinut sietää, että kristityt nimittivät itseään hänen tai Pietarin mukaan. Kuinka sitten minä, vaivainen, haiseva matosäkki voisin antaa Kristuksen lasten nimittää itseään minun kurjan nimeni mukaan? Ei niin rakkaat ystävät, vaan hävittäkäämme juuria myöten puoluenimet ja ottakaamme kristityn nimi hänen mukaansa, jolta oppimmekin on! Minä en ole enkä tahdo olla kenenkään mestari. Yksin Kristus on meidän Mestariimme.”

Martti Luther; Ole turvallisin mielin – kokoelmassaan.

Kaiketi Luther – säätiöllä oli nimen valinnalla tarkoitus korostaa yhteyttä Lutheriin. Tietysti tällä ei haluttu asettua millään tavoin Lutherin teologiaa ja näkemyksiä vastaan.

Yllä olevasta Lutherin lausunnosta kuitenkin käy selkeästi ilmi, että Luther vastusti kirkon perustamista hänen nimelleen. Tietysti tämä koski myös muun yhteisön perustamista. **Eikö kirkon perustaminen ole Lutherin halveksimista ja hänen nimensä häpäisemistä?**

”Miksi te huudatte minulle: 'Herra, Herra!' ettekä tee, mitä minä sanon? (Luuk.6:46).

”Miksi te huudatte ´Luther, Luther` ettekä tee, mitä minä sanon”?

2. Ekklesia

Luther antoi selvästi kannatuksen ”ekklesia” – kirkolle:

*”Ei niin rakkaat ystävät, vaan hävittäkäämme juuria myöten **puoluenimet ja ottakaamme kristityn nimi hänen mukaansa, jolta oppimmekin on!**”*

”Luther – säätiö” kuuluu selkeästi **puoluenimiin**, joita Luther vastusti - ja myös Paavali:

*”Niinpä, veljet, minun ei käynyt puhuminen teille niinkuin hengellisille, vaan niinkuin lihallisille, niinkuin pienille lapsille Kristuksessa. Maitoa minä juotin teille, en antanut ruokaa, sillä sitä ette silloin sietäneet, ettekä vielä nytkään siedä; olettehan vielä lihallisia. Sillä kun keskuudessanne on kateutta ja riitaa, ettekö silloin ole lihallisia ja vaella ihmisten tavoin? **Kun toinen sanoo: ”Minä olen Paavalin puolta”, ja toinen: ”Minä olen Apolloksen”, ettekö silloin ole niinkuin ihmiset ainakin?** (1. Kor.3:1-4).*

3. Suhde Raamattuun

Säätiössä on YKSIN RAAMATTU – periaate, käytännössä kuitenkin on RAAMATTU + LUTHER. Säätiö on ”löyhässä hirressä” Lutherin suhteen!

Ymmärrämme, ettei Paavalin raamattuopissa ollut Luther – lisäystä. Säätiö menee tässä kysymyksessä lähelle katolista kirkkoa sikäli, että se käytännössä luopuu ”yksin Raamattu” – periaatteesta ja **ottaa avukseen kirkon tulkinnan**. Rooman kirkolle kirkon tulkinta on välttämätöntä. Näin Säätiö ja Rooman kirkko ovat samassa sarjassa suhteessa Raamattuun. Raamatun ja Lutherin suhde on hyvin tärkeä. Luther ei hyväksy kirkon ”tulkintasaarnaa”:

*”Eikä kirkossa saa esittää eikä kuunnella muuta oppia kuin **Jumalan puhdasta sanaa** – muussa tapauksessa olkoot niin opettajat kuin kuulijatkin **oppeineen kirotut!**” (Gal. kirj.sel. s.79).*

Osmo Tiirilällä on tässä asiassa terve näkemys:

*”Raamattu on sille (lut.kirkolle) **norma normans, kun tunnustuskirjat ovat normae normatae, joilla on auktoriteetti mikäli ne ovat todella sopusoinnussa Raamatun kanssa**” (Tiirilä, Kristilliset kirkot ja muut yhteisöt, s.227).*

4. Seurakuntaoppi

On Säätiöllä erinomaisen epäselvä. Kansankirkkoa ei pääsääntöisesti hyväksytä. Omakaan yhteisö ei ole kirkko. Luther – säätiöläiset ovat ilman kirkkoa!

Organisaatiomalli muistuttanee muinaista ”pietismioppia”: *ecclesiola in ecclesia* (pieni kirkko kirkossa). Tämän suuri ongelma on **epäraamatullisuus**. Tämä on kestämaton teologia.

Tunnustuskirjoista löytyy selkeä ja raamatullinen seurakuntaoppi:

*”Se on kaikkien **uskovien yhteisö**, joiden keskuudessa evankeliumi puhtaasti saarnataan ja pyhät sakramentit evankeliumin mukaisesti jaetaan”* (TK. s.27).

Tämän kanssa on ristiriidassa piispa **Gustaf Johanssonin** ns. kolmen kehän oppi, joka on räätälöity nimenomaan kansankirkolle. Se on ”ihmiskeksintöä”.

5. Minikansankirkko

Luther - säätiöllä ei ole rohkeutta tehdä selvää pesäeroa kansankirkosta. Se olisi ollut kuitenkin välttämätöntä. Rooman kirkon napanuora jäi jatkuvaksi riesaksi. Säätiön olisi pitänyt lähteä ”puhtaalta pöydältä” – ilman Rooma - sidoksia. Säätiön sisin olemus (substanssi) on sama kuin kansankirkon. Siksi sen kaikki uudistukset ovat tuomitut epäonnistumaan:

”Voiko etiopialainen muuttaa ihonsa ja pantteri pilkkunsa? Yhtä vähän te voitte tehdä hyvää, te pahantekoon tottuneet” (Jer.13:23).

Säätiön olisi pitänyt tehdä rohkea hyppy EKKLESIA – pöydälle!

Luther – säätiön ongelma on siinä, että se on lähtenyt ”paikkailemaan vanhaa nuttua”:

”Ei kukaan pane vanuttamattomasta kankaasta paikkaa vanhaan vaippaan, sillä semmoinen täytetilkku repii palasen vaipasta, ja reikä tulee pahemmaksi” (Matt.9:16).

6. Kansankirkon raunioille

Tässä on Luther – säätiön perusvirhe. Kansankirkko syntyi 300 – luvulla. Sen perusta oli kansa ja kansan valta. Tämä oli virhe – tässä luovuttiin Raamatun ja apostolien perustasta. Vuosisatojen aikana tämä virheratkaisu on tullut yhä ilmeisemmäksi. Se on poikanut aina uusia ongelmia (politiikka seurakuntaan, naispappeus, uusi raamatunkäännös jne.). Kristuksen seurakuntaa ei voida rakentaa ”kansa” – perustalle. PERUSTA TÄYTYY MUUTTAA! Tyhmää rakentamista!

”Sentähden on jokainen, joka kuulee nämä minun sanani ja tekee niiden mukaan, verrattava ymmärtäväiseen mieheen, joka huoneensa kalliolle rakensi. Ja rankkasade lankesi, ja virrat tulvivat, ja tuulet puhalsivat ja syöksyivät sitä huonetta vastaan, mutta se ei sortunut, sillä se oli kalliolle perustettu. Ja jokainen, joka kuulee

nämä minun sanani eikä tee niiden mukaan, on verrattava tyhmään mieheen, joka huoneensa hiekalle rakensi. Ja rankkasade lankesi, ja virrat tulvivat, ja tuulet puhalsivat ja syöksähtivät sitä huonetta vastaan, ja **se sortui, ja sen sortuminen oli suuri**” (Matt.7:24-27).

7. Ulkopuolella ei ole pelastusta

Rooman kirkon eräs merkittävin harha on siinä, että se sulkee kaikki Rooman kirkon ulkopuoliset myös pelastuksen ulkopuolelle. **Tämä samainen asia on yhteinen kaikillekin lahkolaisille**, Suomessa alkaen laestadiolaisuudesta. Tämä on vedenjakaja lahkolaisten ja ekklesia-uskovien välillä.

*”Ekklesia ei ole samastettavissa mihinkään historialliseen kirkkolaitokseen, sillä siihen kuuluvat vain ne, jotka todella ovat Kristuksen jäseniä...Rooman kirkon vanhassa ylpeässä julistuksessa on totuus, kunhan se vain tulkitaan oikein: extra ecclesiam nulla salus – kirkon ulkopuolella ei ole pelastusta!” **Ekklesian** ulkopuolella ei todellakaan ole pelastusta” (Osmo Tiililä, Teinien teologia, ss.76,77).*

”Ja tässä ei ole kreikkalaista eikä juutalaista, ei ympärileikkausta eikä ympärileikkamattomuutta, ei barbaaria, ei skyyttalaista, ei orjaa, ei vapaata, vaan kaikki ja kaikissa on Kristus” (Kol.3:11).

8. Suhde kansankirkkoon

OLLAKO VAI EIKÖ OLLA. Kansankirkkoa ei tunnusteta oikeaksi kirkoksi, mutta toisaalta sitä arvostetaan kirkkona, josta ei voi erota! Siinä tahdotaan roikkua viimeiseen asti! Skitsofreeninen suhtautuminen!

Lutherin esimerkki: Kun Lutherille kirkastui, ettei Rooman kirkko ollut oikea kirkko, hän ei suinkaan jäänyt loisena kyhnyttämään paavin kirkon kylkeen, vaan nosti oitis kytkintä:

”Olemme tutkielmassamme voineet todeta, että paavikirkko kyllä tuomitsi Lutherin (lopullinen pannajulistus). Sen lisäksi se käyttäytyi tässä opinasiassa niin räikeästi ja Lutherinkin henkeä uhaten, että Luther suorastaan iloitsee siitä, että tämä menettely auttoi häntä vapautumaan paavikirkosta. Mutta olemme myös voineet todeta, miten Luther samanaikaisesti, Jumalan sanan nojalla, tuli omassatunnossaan varmaksi siitä, että paavikirkko on antikristillinen. Sellaisena se oli Baabel, jota tietöisten kristittyjen oli kavahdettava. Hän katkaisi itse kaikki suhteensa siihen (pannauhkaus—kirjan ja ko. kirjojen polttaminen). Paavikirkko tuomitsi hänet ja Luther tuomitsi paavikirkon. Paavikirkko erotti hänet yhteydestään (kuolemaan) ja Luther taas erosi siitä...(A.Aijal Uppala, Lutherin vapautuminen paavikirkosta).

”Älkää antautuko kantamaan vierasta iestä yhdessä uskottomien kanssa; sillä mitä yhteistä on vanhurskaudella ja vääryydellä? Tai mitä yhteyttä on valkeudella ja pimeydellä? Ja miten sopivat yhteen Kristus ja Beliar? Tai mitä yhteistä osaa uskovaisella on uskottoman kanssa? Ja miten soveltuvat yhteen Jumalan temppeli ja epäjumalat? Sillä me olemme elävän Jumalan temppeli, niinkuin Jumala on sanonut: ”Minä olen heissä asuva ja vaeltava heidän keskellään ja oleva heidän Jumalansa, ja he ovat minun kansani”. Sentähden: ”Lähtekää pois heidän keskeltänsä ja erotkaa heistä, sanoo Herra, älkääkä saastaiseen koskeko; niin minä otan teidät huostaani ja olen teidän Isänne, ja te tulette minun pojikseni ja tyttärikseni, sanoo Herra, **Kaikkivaltias**” (2. Kor.6:14-18).

9. Suhde Roomaan

Ekumenia on Lutherin jälkeen lähentänyt luterilaisia paavinkirkkoon. Lutherilla oli selkeästi kielteinen kanta. Luther – säätiön **Matti Väisänen** sanoutuu irti Yhteisestä vanhurskauttamisjulistuksesta. Kuitenkin Rooman kirkon ”kamat” (liturgia, messu ja virkapappeus) kelpaavat! Näin Luther – säätiö ”**pullikoi samassa liemessä paavin kirkon kanssa**”.

10. Rooman tauti

Rooman tauti (lahkolaisuus) on erittäin helposti leviävä ja vaarallinen – johtaa kadotukseen:

”Mutta **lihan teot** ovat ilmeiset, ja ne ovat: haureus, saastaisuus, irstaus, epäjumalanpalvelus, noituus, vihamielisyys, riita, kateellisuus, vihat, juonet, **eriseurat, lahkot**, kateus, juomingit, mässäykset ja muut senkaltaiset, joista teille edeltäpäin sanon, niinkuin jo ennenkin olen sanonut, että ne, jotka semmoista harjoittavat, **eivät peri Jumalan valtakuntaa**” (Gal.5:19-21).

Lahkolaisuus on turmellut lähes koko kristikunnan (pandemia). Sen torjuminen on erittäin vaikeaa. Se on sisäinen tauti (ytimen näivertäjä), joka salakavalasti tekee tuhoaan maailmassa.

11. Lahkolaisuuden ydin

Koskee RAKKAUTTA, tai oikeastaan ”sen puutetta”. **Lahkolainen ei rakasta!** EKKLESIA – uskova on päässyt osalliseksi ”vuodatetusta rakkaudesta”, jolla hän **rakastaa kaikkia Herran omia**. Lahkolaisen rakkaus taas ulottuu ainoastaan omaan sisäpiiriin!

”Jumalan rakkaus on vuodatettu meidän sydämiimme Pyhän Hengen kautta, joka on **meille annettu**” (Room.5:5).

”Uuden käskyn minä annan teille, että rakastatte toisianne, niinkuin minä olen teitä rakastanut - että tekin niin rakastatte toisianne. **Siitä kaikki tuntevat teidät minun opetuslapsikseni, jos teillä on keskinäinen rakkaus**” (Joh.13:34,35).

12. Lankeemuksen ydin

Parannus on mahdollista, mutta sen on tapahduttava siellä missä lankeemuskin on tapahtunut, rakkaus – sektorilla. Rakkausasia on saatava kuntoon.

”Mutta se minulla on sinua vastaan, että **olet hyljännyt ensimmäisen rakkautesi. Muista siis, mistä olet langennut, ja tee parannus**, ja tee niitä ensimmäisiä tekoja; mutta jos et, niin minä tulen sinun tykösi ja työnnän sinun lampunjalkasi pois paikaltaan, ellet tee parannusta” (Ilm.2:4,5).

Tässä on kaksi ulottuvuutta: 1. Rakkaus Kristukseen. 2. Rakkaus Ekklesiaan. Nämä ovat tiukasti sidoksissa toisiinsa, koska Ekklesia = Kristus. Seurakunta on Kristuksen ruumis. Yhteys Kristukseen ja yhteys Ekklesiaan ovat yksi ja sama asia:

”Mutta jos me valkeudessa vaellamme, niinkuin hän on valkeudessa, niin meillä on yhteys keskenämme, ja Jeesuksen Kristuksen, hänen Poikansa, veri puhdistaa meidät kaikesta synnistä” (1. Joh.1:7).

YHTEYS JA VEREN PUHDISTUS ovat toisiinsa kiinteästi sidoksissa! Ilman yhteyttä ekklesian jäseniin ei ole myöskään veren puhdistusta – ja päinvastoin.

”mutta **minun kansani, joka on otettu minun nimiini, nöyrtyy, ja he rukoilevat ja etsivät minun kasvojani ja palajavat pahoilta teiltänsä, niin minä kuulen taivaasta ja annan anteeksi heidän syntinsä ja teen heidän maansa jälleen terveeksi**” (2. Aik.7:14).

13. Jumalanpalvelusremontti

On luonnollista ja luontevaa, että siellä, missä rakastetaan Jeesusta, Raamattua, Paavalia ja – Lutheria, jumalanpalvelus on ”armolahjajumalanpalvelusta”, se tapahtuu ”yleisen pappeuden” pohjalta; ”jokaisella on jotakin annettavaa”:

”Kuinka siis on, veljet? Kun tulette yhteen, **on jokaisella jotakin annettavaa: millä on virsi, millä opetus, millä ilmestys, mikä puhuu kielillä, mikä selittää; kaikki tapahtukoon rakennukseksi**” (1. Kor.14:26).

Puheet, virret, laulut ja eri armolahjat vuorottelevat. Tämä on vastakkainen Rooman kirkon meaningille, jossa liturgikot, ”jäykkäkouristuksen vallassa” olevat virkapapit, näyttelivät omaa hurskasta näytelmäänsä! Tämä on korkeakirkollista meininkiä, josta yleinen pappeus on tähtitieteellisen kaukana. On tullut aika karistaa Rooman

surkea prameus ja ulkokultaisuus luterilaisen kirkon harteilta. Messu ja liturgiat ovat jääne Vanhasta testamentista ja paavin kirkosta; niitä raamattu-uskollisen kristityn ei tule millään tavalla suojella eikä säilyttää! Siirtykäämme apostoliseen yksinkertaisuuteen!

”Mitähän Luther olisi arvellut, jos hän olisi sielunsa silmillä nähnyt, että uskonpuhdistuksen luoman kirkon papit vielä 1900 – luvulla (vielä 2000 – luvullakin; VHN huom.) pitävät tiukasti kiinni vanhasta muodosta ja esiintyvät messupuvuissaan jonkinlaisina kuriositeetteina muinaisilta ajoilta” (Kares, Luther, s.154).

”Sillä, jonka mielestä hyvä sanoma Kristuksesta on tärkein asia, joka on saatettava kaikkien ihmisten tietoisuuteen, on tuskin aikaa paneutua liturgis-mystisiin menoihin, jotka epäilemättä juontavat juurensa keskiajan synkimmästä sydäimestä” (Marjokorpi, Kirkon kuoleman sairaus, s.77).

”Osallistuminen kirkollisiin muotoihin ja menoihin ei pelasta ketään. Tämä tulisi myös niiden muistaa, jotka liturgisen jäykkäkouristuksen vallassa kaavailevat kirkon uudistamista jumalanpalvelusmenoja rikastuttamalla” (mt.s.87).

14. Vanhurskauttamisoppi

Aluksi tunnustan avoimesti, että nyt menen ”heikolle jälle”. Minulla ei ole faktaa esittää tästä kysymyksestä. Esitän lähinnä olettamuksia tai ”valistuneita arvailuja”. Mielelläni suostun veljien (ja siskojen) ojennettavaksi tämänkin kysymyksen kohdalla.

Luther esittää tämän opin perusteellisesti ykköskirjassaan GALATALAISKIRJEEN SELITYS. Olen valmistanut tästä kirjasta kattavan koosteen nettiin. Onko Luther – säätiö tässä Lutherin linjoilla?

<http://www.missiosakarja.net/wordpress/wp-content/uploads/2020/02/galatalaiskirjeenselitys1.pdf>

<http://www.missiosakarja.net/wordpress/wp-content/uploads/2020/02/galatalaiskirjeenselitys2.pdf>

<http://www.missiosakarja.net/wordpress/wp-content/uploads/2020/02/galatalaiskirjeenselitys3.pdf>

Nyt ajattelen, että Luther – säätiö ainakin jossain määrin vanhurskauttamisopissa myötäilee Roomaa. Luther aikoinaan nousi Rooman sakramenttinäkemystä vastaan. Roomahan opetti sakramenttien vaikuttavan automaattisesti (ex opere operato) riippumatta ihmisen sielun tilasta. Luther hylkäsi tämän opin. Luther katsoi, etteivät sakramentit vaikuta mitään ilman uskoa.

URHO MUROMA jyrisi: ”Uudestisyntyminen kasteessa on ´saatanallinen valhe`.” Opetetaanko Luther – säätiössä kasteuudestisyntymistä Rooman tapaan?

Rooma ja muut lahkot panevat myös paljon painoa kirkon pelastavaan vaikutukseen. Tässä helposti myös sekoitetaan vanhurskauttaminen ja uudestisyntyminen. Tapahtuuko nämä molemmat kasteen ja sakramenttien vaikutuksesta? Olisiko sakramenttien ja yhteisön osuus pelastuksessa fifty / fifty? - Kysyn vaan!

15. Epärationalisuus - Skitsofreenisuus

Luther oli opillisissa asioissa tarkka: *"Lankeemus opillisessa suhteessa ei ole inhimillistä, vaan perkeleellistä"* (Gal.kirj.sel. s.580).

Tietääkseni Luther – säätiössä on teologeja "pilvin pimein". Miten on selitettävissä suuri opillinen hämäryys ja epämääräisyys? Tämä ei ole luterilaista – eikä raamatullistakaan!

"Älä kynnä yhtäikaa härällä ja aasilla" (5. Moos.22:10).

"Ja Elia astui kaiken kansan eteen ja sanoi: "Kuinka kauan te onnutte molemmille puolille? Jos Herra on Jumala, seuratkaa häntä; mutta jos Baal on Jumala, seuratkaa häntä." (1. Kun.18:21).

"Joka teurastaa härän, mutta myös tappaa miehen, joka uhraa lampaan, mutta myös taittaa koiralta niskan, joka uhraa ruokauhrin, mutta myös sian verta, joka polttaa suitsuketta, mutta myös ylistää epäjumalaa: nämä ovat valinneet omat tiensä. Ja niinkuin heidän sielunsa on mielistynyt heidän iljetyksiinsä" (Jes.66:3).

"Ei kukaan voi palvella kahta herraa; sillä hän on joko tätä vihaava ja toista rakastava, taikka tähän liittyvä ja toista halveksiva. Ette voi palvella Jumalaa ja mammonaa" (Matt.6:24).

"Jokainen valtakunta, joka riitautuu itsensä kanssa, joutuu autioksi, eikä mikään kaupunki tai talo, joka riitautuu itsensä kanssa, pysy pystyssä" (Matt.12:25).

"Miksi ette jo itsestänne päätä, mikä oikeata on?" (Luuk.12:57).

"Uhkuuko lähde samasta silmästä makeaa ja karvasta vettä? Eihän, veljeni, viikunapuu voi tuottaa öljymarjoja eikä viinipuu viikunoita? Eikä myöskään suolainen lähde voi antaa makeata vettä" (Jaak.3:11,12).

"ja me kaaduimme kaikki maahan, ja minä kuulin äänen sanovan minulle hebreankielellä: 'Saul, Saul, miksi vainoat minua? Työläs on sinun potkia tutkainta vastaan`" (Apt.26:14).